

Enquête over beleidsregel zonne-energiesystemen op erfgoed

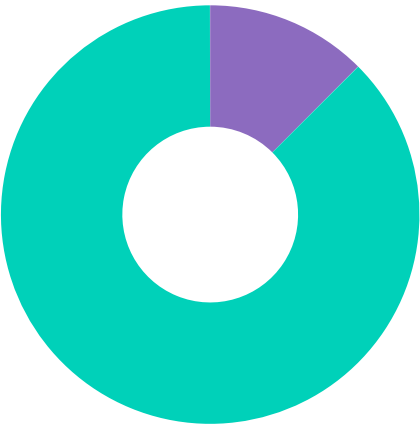
Sectie 1

Enquête over beleidsregel zonne-energiesystemen op erfgoed

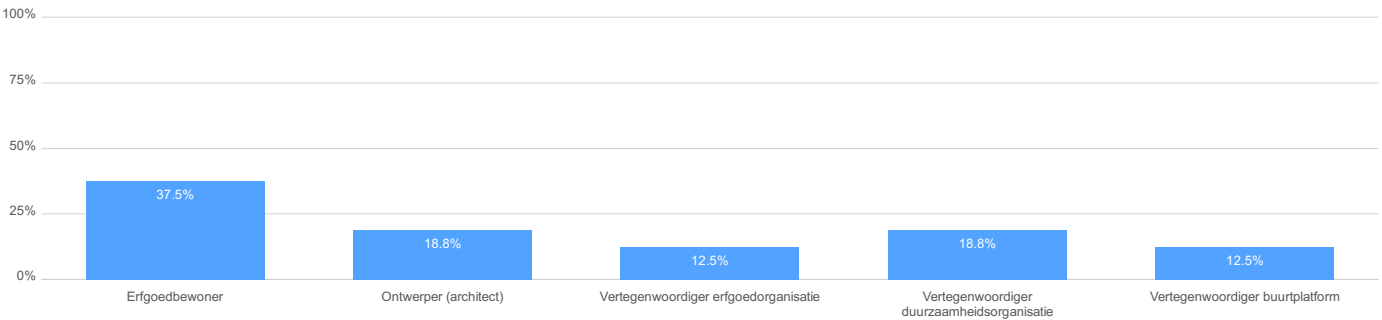
Reactiestatus

Observaties

Totaal	16
Niet geantwoord	0.0%
Geweigerd	0.0%
Incompleet	12.5%
Compleet	87.5%

Ik ben

Observaties

Totaal	16
--------	----

Naam (niet verplicht)

Observaties

Totaal

7

Naam organisatie of platform

Observaties

Totaal

6

Mailadres of telefoonnummer

Observaties
Totaal

13

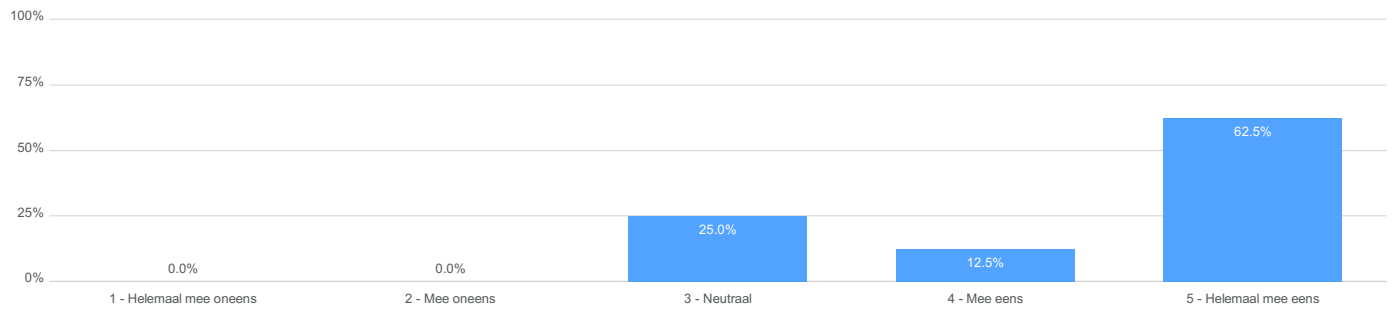
Sectie 2

Enquête over beleidsregel zonne-energiesystemen op erfgoed

De nieuwe beleidsregel biedt de kans om ook zonnepanelen te plaatsen op daken die vanuit openbaar toegankelijk gebied zichtbaar zijn. Bent u het ermee eens of oneens dat er meer mogelijkheden komen voor het plaatsen van zonnepanelen?

Observaties

Totaal

16

Wilt u uw antwoord toelichten? Dan kan dat hieronder.

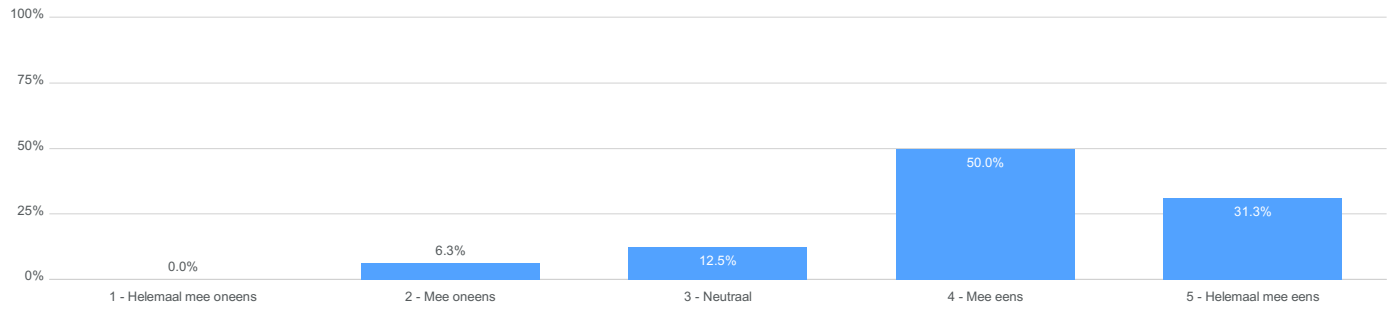

Observaties

Totaal

13

Om de erfgoedwaarde van panden in stand te houden, moet de visuele uitstraling van de zonnepanelen wel voldoen aan diverse eisen. Bent u het ermee eens of oneens dat de zonnepanelen aan verschillende eisen moeten voldoen?

Observaties

Totaal

16

Wilt u uw antwoord toelichten? Dan kan dat hieronder.

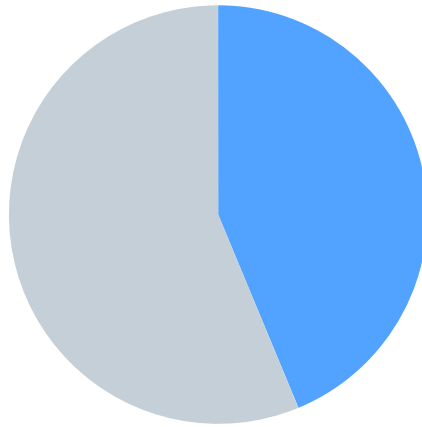
Observaties

Totaal

10

Vindt u dat de gemeente nog andere eisen aan zonnepanelen zou moeten stellen?

Observaties

Totaal

- Ja
- Nee

16

43.8%

56.3%

Welke eisen zou de gemeente nog meer moeten stellen aan zonnepanelen?

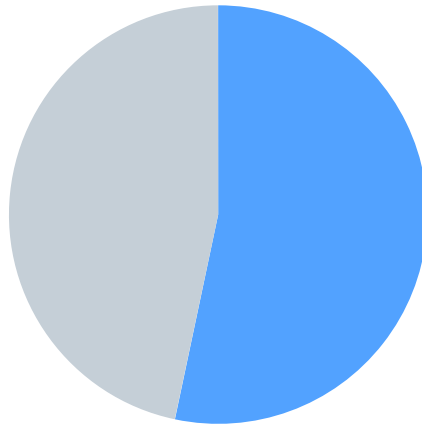

Observaties

Totaal

7

Wilt u nog andere zaken over de nieuwe beleidsregel onder onze aandacht brengen?

Observaties

Totaal

- Ja
- Nee

15

53.3%

46.7%

Welke zaken wilt u onder onze aandacht brengen?

Observaties

Totaal

8

Open antwoorden

Enquête over beleidsregel zonne-energiesystemen op erfgoed

Naam (niet verplicht)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

Naam organisatie of platform

1. Historische Kring Bussum
2. Wattnu
3. Dorpsraad Muiderberg
4. Bewonersplatform Naarden vesting
5. Black Rhino
6. Samen Sneller Duurzaam

Mailadres of telefoonnummer

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10
- 11.
- 12.
- 13.

Wilt u uw antwoord toelichten? Dan kan dat hieronder.

1. w
2. De bescherming van het klimaat, dus onze planeet, is belangrijker en urgenter dan dat iemand een (stukje van) een zonnepaneel kan zien.
3. Het is zeer nodig om de mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen te verruimen. Goed dat dit nu gebeurt! In onze energiecoachgesprekken met bewoners van monumenten of beschermd dorps/stadsgezicht is dit een vaak terugkerend thema. Ook erfgoed moet duurzaam gemaakt kunnen worden en bewoners die willen investeren in het verduurzamen van een erfgoed pand moeten tegemoet gekomen worden. Er zijn vele casussen van gefrustreerde bewoners die vinden dat zij ten onrechte niet de stappen mogen zetten die ze zouden willen zetten. Wat ons betreft is dit de eerste van hopelijk meerdere nieuwe beleidsregels voor het behouden én verduurzamen van erfgoed.
4. Zolang dit op een nette manier gedaan wordt biedt dit mogelijkheden voor duurzame opwek in beschermd stadsgezicht en dat is zeker wenselijk
5. Onder strikte voorwaarden. Binnen beschermd stads-dorpgezicht altijd advisering door CRK&E.
6. mits het plaatsen omkeerbaar is.
7. In het algemeen ben ik het daarmee eens. Veel kritischer wordt het wanneer het om Naarden vesting gaat wat een monumentale Unesco erfgoed status heeft. Toch kan GM meer soepelheid betrachten dan tot op heden het geval was. Interessant is dat deze weg nu iets meer open ligt. Voor de energietransitie zullen we veel over moeten hebben, zelfs als we wonen in een wereld erfgoed monument.

8. Gezien de noodzaak om nu actie te ondernemen om iets met het klimaat te doen, is het plaatsen van zonnepanelen noodzakelijk maar tijdelijk. Zonnepanelen gaan 25/30 jaar mee, daarna kunnen ze weer afgehaald worden want dan hebben we andere oplossingen voor het wekken van elektriciteit maar voor nu zijn zonnepanelen nodig. Zo lang de zonnepanelen op het dak worden geplaatst (dus niet in / inbouw) dan kunnen de monumenten terug naar hun oorspronkelijke staat over 25 jaar als men de zonnepanelen weer afhalen. Monumenten zijn vaak meer dan 100 jaar oud, dus is 25 jaar maar een klein deel van de leeft tijd van het pand.
9. We moeten toch naar klimaatneutraal, en er zijn helaas nog weinig alternatieven
10. Om te verduurzamen in het Spiegel is deze mogelijkheid belangrijk
11. Zonnepanelen kunnen op een omkeerbare en niet destructieve wijze worden toegevoegd aan een pand. Gezien de noodzaak van verduurzaming is goed om alle mogelijkheden te benutten.
12. Het is onmogelijk om bij een energietransitie erfoed uit te sluiten dus dit moet inderdaad mogelijk zijn. misschien nog wel met enkele specifieke voorwaarden, maar maak het mogelijk
13. Ik denk dat mensen van erf goed prima instaat zijn zonne panelen netjes neer te leggen en zlef de afweging kunnen maken of het mooi is of niet. Ook zijn zonnepanelen weer weg te halen en is het niet schadelijk voor het erfgoed zelf

Wilt u uw antwoord toelichten? Dan kan dat hieronder.

1. q
2. Wij zijn het eens dat zonnepanelen aan eisen moet voldoen. Echter een aantal van de opgestelde regels zijn niet wenselijk of niet haalbaar: 7.1.b: De kleur van panelen: Op dit moment zijn er geen echte alternatieven voor zwarte panelen. Mogelijk komen die er in de toekomst wel, maar nu niet. Deze regel kan ons inziens beter vervallen. 7.1.c: Wij zijn het zeer eens met repeterende legplannen bij woonblokken en -rijen. Echt de toevoeging dat de eerst vergunde bepalend is kan verkeerd uitwerken en zowel beeldkwaliteit als aantal mogelijke panelen negatief beïnvloeden. Graag deze tweede zin verwijderen. 7.1.d: wij vinden dat er wel naar maximale opbrengst gestreefd dient te worden. Andere regels in de welstandsnota voor het plaatsen van zonnepanelen als afstand tot de nok en ruimte rondom de panelen zorgen al voldoende voor de beeldkwaliteit.
3. Ik ben het er mee eens dat hier met enige zorgvuldigheid moet worden gewerkt, tegelijkertijd moet dit niet aan de willekeur van een welstandscommissie overgelaten worden. Stel bepaalde eisen van kleur en uitstraling en als de panelen daaraan voldoen zouden ze wmb niet vergunningsplichtig moeten zijn
4. bijv. wel panelen op blauwe pannen, maar niet op rode pannen
5. De ontwikkeling van zonnepanelen ook in esthetische zin, gaat snel. In Duitsland loopt men voorop. Belangrijk is dat GM zich steeds blijft oriënteren op de nieuwste modellen zonnepanelen. Ook in het buitenland.
6. We willen niet dat men zonnepanelen willekeurig gaan plakken op een dak zoals men dat nu doet met dak ramen. Een goed ontworpen plan is hierbij belangrijk. Zonnepanelen die zichtbaar zijn moet ook zo min mogelijk opvallen, dus een volledig zwart zonnepaneel is beter dan een 'black/white' zonnepaneel. Ook de montagerail uiteinden moet dan zwart zijn en niet zilver. De kabels gaan meestal onder de zonnepanelen het huis binnen maar als dat niet mogelijk is dan moet de kabel zo goed mogelijk uit het zicht of langs een bepaalde 'lijn' aan de muur of buiten gevel (achter een regen pijp bijvoorbeeld).
7. Mee eens tenzij die rekening weer veel hoger is en wederom aan de bewoners wordt gepresenteerd. De meeste zonnepanelen. len er goed uit, ik denk meer aan eisen op gebied van veiligheid.
8. De snelheid van de procedure om dit te beoordelen is van belang voor de bewoners en de criteria moeten dan wel zeer transparant zijn. De aanvraag en complexiteit van te verstrekken documenten is dan prettig om goed te bekijken
9. Ja klopt, het moet enigzins passen in de vormgeving van het totaal ook al zal dat niet altijd lukken, het streven moet er wel zijn!
10. Ik denk dat mensen dat zelf goed kunnen bepalen maar als er eisen komen maak ze dan ondubbelzinnig en duidelijk interpreteerbaar en laat het niet vergunning plichtig worden dit is een drempel voor veel menen lijkt me

Welke eisen zou de gemeente nog meer moeten stellen aan zonnepanelen?

1. mmmmm
2. Zonnepanelen moeten zodanig aangebracht worden dat ze geen sporen achter laten als ze na 20-25 jaar weer verwijderd worden. De historische waarde wordt daarmee niet aangetast. Dit is ook de mening van Hendrick de Keyser. Zie <https://www.hendrickdekeyser.nl/nieuws/interview-met-scheidend-directeur-carlo-huijts> Daarmee zouden we de regels nog ruimer kunnen stellen.
3. Ongeacht zichtbaarheid, altijd vergunningsplichtig. Ook voor niet-monumentenpanden binnen beschermd gebied.
4. Het klinkt onhaalbaar of absurd, maar het is belangrijk dat panelen of meer geïntegreerd worden in de dakpartij. In Duitsland werden dakpannen met geïntegreerde zonnepaneeltjes ontwikkeld. Deze waren niet mooi/ lelijk qua aanzien. Maar ik verwacht op dit gebied ook ontwikkelingen. Dus leg lelijke panelen niet op monumenten tenzij deze geheel buiten zicht vallen. I Ik mis in de beschrijvingen het uitwisselen van know how wb plaatsing zonnepanelen op monumenten buiten Gooise Meren of in het buitenland. Dit zou mijns inziens onderdeel van het beleid moeten zijn.

5. Zonnepanelen moeten 'op' het dak en niet in het dak geplaatst worden. We zijn inbouw zonnepanelen maar met inbouw moet men de dak pannen verwijderen. Over 25 jaar dan kunnen de zonnepanelen weer weg, dan kunnen terug naar het oude stijl waar men de dak pannen weer ziet. Bij inbouw systeem is dit niet mogelijk. Alhoewel de beeld belangrijker is dan de opbrengst moet de opbrengst wel technisch mogelijk zijn. In sommige gevallen is een systeem technisch niet mogelijk (bij te veel schaduw bijvoorbeeld) dan is de opbrengst wel belangrijk(er) dan het beeld.
6. Op platte daken geen vereisten, ondanks dat zonnepanelen dan met een bepaalde hellingshoek worden geplaatst
7. De welstand zou ook een bindend advies kunnen geven wat betreft de opstelling van de panelen.

Welke zaken wilt u onder onze aandacht brengen?

1. llllll
2. Eventueel ook beschermde dorpsgezichten eronder laten vallen!?
3. De interpretatie van de nieuwe regel is subjectief. Het zou zo moeten zijn dat een bewoner die de beleidsregel leest zelf voor 95% zelf op een juiste manier moet kunnen vaststellen of hij/zij een vergunning krijgt. Op dit moment ervaren bewoners dit proces als te onduidelijk en daarmee te onzeker waardoor bewoners de moeite besparen om de vergunningsprocedure in te gaan. Dit zou opgelost kunnen worden door een bijlage te maken met een flink aantal casussen van wat wel en niet mag als de nieuwe regels toegepast worden. Daarnaast zou de vergunningsaanvraag kosteloos zijn. We moeten blij zijn als bewoners willen investeren in duurzaamheid en het behouden van hun erfgoed pand. Ze moeten niet bestraft worden met leges die bewoners van niet-erfgoed ook niet hebben.
4. Graag vraag ik uw aandacht voor artikel 5 in uw ONTWERP Beleidsregel zonne-energiesystemen op erfgoed in de gemeente Gooise Meren 2022. Artikel 5 Procedure Plaatsing van zonne-energiesystemen op een monument is een wijziging en daarmee altijd vergunningsplichtig in het kader van de Wabo. Voor niet-monumenten binnen beschermde stads- en dorpsgezichten zijn zonne-energiesystemen vergunningsplichtig zodra ze zichtbaar zijn vanaf openbaar toegankelijk gebied. Door in de procedure de vergunningsplicht voor niet-monumenten binnen beschermde stads- en dorpsgezichten te koppelen aan het wel of niet zichtbaar zijn vanaf openbaar toegankelijk terrein wordt de keuze voor het wel of niet aanvragen van een vergunning bij de burger gelegd. Echter, het begrip 'zichtbaar vanuit openbaar toegankelijk gebied' is in de praktijk rekbaar en geeft daardoor geen eenduidigheid voor ontwerpers en indieners. Er zijn vele situaties te geven waarbij de achterkant/ tuinzijde van individuele panden (en dus individuele aanvragers) weliswaar niet liggen aan openbaar toegankelijk gebied maar indirect wel goed zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte van de omliggende straten en bijvoorbeeld vanaf de Vestingwallen. Hier is de visuele uitstraling van PV panelen zeker van belang. Ook blijft de beoordeling door CRK&E in dit soort achterkantsituaties volgens de Welstandsnota 2019 aan de hand van Criteria voor cultureel erfgoed voor plaatsing, maat, vorm en kleur van essentieel belang. Onduidelijkheid over het wel/niet aanvragen is niet in het belang van de aanvrager, de ontwerper en het bevoegd gezag en geeft achteraf onnodige druk op de handhaving en juridische zaken. Het plaatsen van PV- panelen op niet- monumenten binnen beschermde stads- en dorpsgezichten blijft maatwerk en zal mijns inziens per geval vakkundig moeten worden afgewogen en beargumenteerd door de CRK&E om geen (ongewenste) precedent werking te veroorzaken.
5. Naarden vesting als geheel verdient toch de positie van status aparte. Dus ja, zeker verruiming van plaatsing zonnepanelen op daken van monumenten wanneer deze minder of niet te zien zijn vanaf de straat positie of anderszins. Maar het monumentale dient gekoesterd te worden. Ik denk dat we kunnen wachten op technische ontwikkelingen wat betreft esthetisch verantwoorde zonnecellen op monumenten of panden beschermd stadsgezicht.
6. Het aanvragen van de omgevingsvergunning wordt in dezelfde categorie als een verbouwing geplaatst. Het maken van de vereiste tekening is duur en niet nodig. Een apart aanvraag eis voor de tekening zouden moeten mee genomen zodat het betaalbaar blijft. Een tekening van het dakvlak en waar de zonnepanelen komen te leggen zou voldoende moeten zijn.
7. Er wordt nog erg weinig gedaan voor huizen die van voor 1935 zijn en onze kosten voor energie zijn al zeer hoog, ondanks zo goed mogelijke isolatie. Maak hier eens meer werk van door met een groep bewoners naar alternatieven te zoeken en oplossingen. Ik doe graag mee.
8. Om überhaupt ons erfgoed te behouden zullen we moeten verduurzamen. Het lukt alleen wanneer iedereen mee doet. Wanneer bepaalde groepen niet hoeven mee te doen, vanuit welk motief dan ook, brengt het de haalbaarheid van de klimaatdoelen in gevaar. Inwoners en overheid zullen zich bewust moeten worden dat de duurzame transitie met haar klimaatdoelen over het voortbestaan van de mensheid gaat en niet over het voortbestaan van het erfgoed. Het zijn 2 wezenlijk verschillende belangen! We hebben nog maar 8 jaar om het verschil te maken. We zitten nu op 1,1 graad gemiddelde verhoging en 1,5 graad verhoging is echt het maximum dat we als mens kunnen verdragen. We zitten nu op de koers van gemiddeld 3+ graden verhoging in het jaar 2100. Ik ben heel democratisch ingesteld, maar vrees dat dit systeem momenteel te traag werkt in verhouding tot de urgentie van het probleem.